

Mál nr. 91/2017**M****og****vátryggingafélagið V vegna fjölskyldutryggingar.****Ágreiningur um bótaskyldu vegna málskostnaðartryggingu.****Gögn.**

Málskot, dags. 13.03.2017 ásamt fylgigögnum.

Bréf V, vátryggingafélag, dags. 29.03.2017.

Málsatvik.

Lánasjóður íslenskra námsmanna (LÍN) höfðaði mál gegn kæranda (M) og móður hans (K) á árinu 2014. Málið var fellt niður í lok árs 2015. LÍN var gert að greiða M og K málskostnað að fjárhæð kr. 550.000. Raunverulegur málskostnaður þeirra var kr. 1.155.970 og óskaði M eftir því að V greiddi mismuninn eða kr. 605.970. V neitaði að greiða allan mismuninn og greiddi hluta M í eftirstöðvum málskostnaðarins að frádreginni eigin áhættu eða kr. 242.385. Með stefnu 20. maí 2016 höfðaði LÍN nýtt mál gegn M og L, sem situr í óskiptu búi eftir andlát K vegna sömu kröfu.

M telur að seinna dómsmálið sé nýtt mál og því eigi hann rétt á greiðslu málskostnaðar úr réttaraðstoðartryggingu hjá V vegna þess. V hafi ekki vísað til neinnar heimildar fyrir því að um sama mál sé að ræða og engin heimild sé til að ákveða að tvö mál séu í raun eitt. Fyrra málið sé endanlega lokið með dómi og fimm mánuðum síðar hafi verið höfðað nýtt mál.

M hafi tekið til varna í fyrra dómsmálinu og hafi greitt allan málskostnaðinn þar sem K hafi verið alvarlega veik og síðan látist í lok apríl 2015. M beri gagnvart lögmanni sínum ábyrgð á öllum málskostnaðinum og þar sem ekkert samkomulag hafi verið um skiptingu ábyrgðar beri M in solidum ábyrgð með K á málskostnaðinum. M vísar í að í vátryggingaskilmálunum komi fram að vátryggður eigi að fá greiddan málskostnað sem hann geti ekki fengið greiddan frá mótaðila eða hinu opinbera. Það sé því ekki kveðið á um það að aðild annars aðila að máli kunni að skerða rétt vátryggðs til greiðslu bóta. Því séu engin ákvæði í vátryggingaskilmálunum sem takmarki greiðslur málskostnaðar vegna aðildar annars aðila í sama máli. M áréttar að ákvæði staðlaðra skilmála í vátryggingasamningum sem undanþiggja vátryggingafélög ábyrgð þurfi að vera skýrt orðuð og vísar í því sambandi til Hæstaréttardóma í málum nr. 343/2000, 225/2007 og 266/2008.

V tekur undir að skilmálar félagsins taki ekki á beint á því atviki sem hér um ræðir enda gefi augaleið að vátryggingin gildi bara fyrir málskostnað M en ekki annarra sem komi að málaferlunum. Mörg fordæmi séu fyrir því að svo sé túlkunin í málum þar sem fleiri en einn séu saman í málaferlum. V ítrekar að því sé með öllu óviðkomandi hvernig samningi milli M og K hafi verið háttáð um greiðslu lögmannskostnaðar og einnig hvernig samningur hafi verið gerður við lögmanninn. Félagið lítur því svo á að með greiðslu helmings kostnaðar þá hafi félagið greitt að fullu kostnað M vegna málaferlanna.

Í bréfi V til úrskurðarefnarinnar kemur fram að félagið telji ekki vera til staðar ágreining um bótaskyldu þar sem félagið hafi samþykkt bótaskyldu úr málskostnaðartryggingunni heldur sé ágreiningur um bótafjárhæð sem félagið samþykki ekki að nefndin úrskurði um. Þá sé um sama mál að ræða sem LÍN stefndi síðar. Stefnufjárhæð og málsástæður séu þær sömu. Fram komi í grein 6.2. í skilmálum félagsins að ef vátryggður eigi í fleiri ágreiningsmálum skuli slík mál talin eitt tjón svo fremi að kröfur þær sem uppi eru hafðar séu í meginatriðum af sömu rót. Í dómsmálunum hafi verið uppi sömu kröfur á hendur kæranda og að skuld hans við LÍN teljist vera rót kröfunnar.

Álit.

Fyrir liggur að V hefur greitt helming útistandandi málskostnaðar eða þann hluta sem V telur sig eiga að greiða fyrir M vegna réttaraðstoðartryggingar hans sem er hluti af heimilisvernd 3, skilmála E-33. Í skilmálanum kemur fram að vátryggingin gildir fyrir vátryggðan sem einstakling. Þá kemur fram að félagið greiði vegna hvers tjóns, nauðsynlegan og eðlilegan lögmanns- og málskostnað sem vátryggður getur ekki fengið greiddan frá mótaðila eða hinu opinbera. Einnig liggur fyrir að M og K

tóku bæði til varna í dómssálinu. Skilmálinn er skýr um að vátryggingin gildir fyrir vátryggðan. Vátryggður er vátryggingartaki, maki hans eða sambýlismaki og ógift börn, enda eigi þessir einstaklingar sameiginlegt lögheimili á Íslandi, búi á sama stað og hafi sameiginlegt heimilishald. Í þessu máli er ekki fjallað um bótafjárhæðir málskostnaðar heldur snýr málið að því hvort bótaskylda V nái yfir málskostnað K í dómssálinu. Úrskurðarnefndin telur því að ágreiningur málsins snúist um bótaskyldu.

Í dómssálinu var bæði M og K stefnt og bæði tóku til varna. Þau höfðu sama lögmann og báru bæði ábyrgð á málskostnaðinum. Að öllu jöfnu má ganga út frá því að hver aðili fyrir sig greiði sinn hluta vegna sameiginlegs málskostnaðar. Skilmáli heimilisverndar er skýr um að réttaraðstoðartrygging geti aðeins gilt fyrir vátryggðan einstakling. Af þeim sökum telur úrskurðarnefndin að vátryggður aðili geti einungis fengið sinn hluta í málskostnaði greiddan úr réttaraðstoðartryggingu vegna heildarmálskostnaðar í dómssáli.

Með vísan til framangreinds á M einungis rétt á greiðslu málskostnaðar vegna hans hluta í málskostnaði vegna dómssálsins.

Dómssálið var fellt niður í desember 2015 og síðara dómssálið höfðað í maí 2016. Fjárhæð dómskröfunnar er sú sama í báðum málunum og krafan er tilkomin vegna sama skuldabréfs hjá LÍN. Í skilmálum V um réttaraðstoðartryggingu kemur fram að um eitt tjón sé að ræða ef kröfur í fleiri málum séu í meginatriðum af sömu rót. Af þeim sökum telur úrskurðarnefndin að um sama vátryggingaáburð sé að ræða í báðum dómssálmunum og því eitt tjónstilvik sem málskostnaður úr réttaraðstoðartryggingu sé greiddur fyrir.

Niðurstaða.

M á rétt á greiðslu málskostnaðar vegna hans hluta í málskostnaði beggja dómssálanna sem líta skal á sem eitt tjón.

Reykjavík, 16. maí 2017.

Sóley Ragnarsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson hrl.

Lúðvík Bergvinsson hdl.